

**WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTEKÓW W ŁODZI**

90-425 Łódź, ul. Piotrkowska 99
tel.: (+48) 42 635 80 00, fax: (+48) 42 630 17 83
Regon 004343702, NIP 725-14-04-997

Łódź, 08-04-2024 r.

WUOZ-ZN.5183.283.2024.KKA

Jacek Węclawowicz
ul. Francesco Nullo 19 lok. 51
31 - 543 Kraków

W odpowiedzi na pismo z dnia 12.03.2024 r. (data wpływu do WUOZ w Łodzi: 14.03.2024 r.), uzupełnione w dniu 22.03.2024 r. w sprawie wydania zaleceń konserwatorskich oraz zaopiniowanie wstępnego zestawienia planowanych prac przy pałacu w Działoszynie przy ul. Zamkowej 22, dz. nr 367 obr. 3 Działoszyn, wpisanego do rejestru zabytków pod nr 248 decyzją z dnia 30.08.1967 r., Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków przedstawia swoje stanowisko.

Przedmiotowy obiekt – dawny pałac w Działoszynie wpisany jest do rejestru zabytków pod nr 248 decyzją z dnia 30.08.1967 r., znajduje się on na terenie parku pałacowego ujętego w gminnej ewidencji zabytków a także na obszarze historycznego układu urbanistycznego Działoszyna ujętego w wojewódzkiej ewidencji zabytków.

W dniu 14.03.2024 r. do tut. urzędu przedłożono wniosek o wydanie wytycznych konserwatorskich oraz o zaopiniowanie wstępnego zestawienia planowanych prac oraz proponowanych rozwiązań. W dniu 22.03.2024 r. do tut. urzędu przedłożono uzupełnione zestawienie.

Przedłożona dokumentacja zawiera rys historyczny obiektu i zestawienie zakresu prac dla wnętrza obiektu oraz jego części zewnętrznych, a także dla parku. Dla części zewnętrznych zaplanowano prace dot. m.in. fundamentów i odwodnienia (wykonanie iniekcji przeciwwilgociowej, wymiana opaski z kostki granitowej na żwirową, usprawnienie systemu rynien i rur spustowych) i elewacji (usunięcie cokołu ze styropianu i odtworzenie historycznego, prace przy tynkach, detalu architektonicznym i sgraffito, naprawa opasek okiennych, obróbek blacharskich oraz balkonów, konserwacja stolarki okiennej, wymiana współczesnej stolarki drzwiowej, przywrócenie otworu drzwiowego). We wnętrzach zaplanowano m.in. odnowienie parkietów, wymianę płytek w sieni, holu oraz piwnicy na podłogę kamienną; wymianę boazerii na nawiązującą do historycznej oraz położenie stylizowanych tapet; zaprojektowanie drewnianej obudowy grzejników, wymianę lub obudowanie lastrykowej balustrady schodów, uporządkowanie tablic informacyjnych i wymianę stolarki drzwiowej w holu, a także wykonanie sztukaterii na sklepieniach holu i sieni na wzór znajdujących się w bibliotece; dostosowanie balustrad klatki schodowej do przepisów oraz remont ścian klaki schodowej. Planuje się wymalowanie dekoracyjnych rozet wokół lamp na suficie pomieszczenia usytuowanego w ryzalicie, a także wykonanie supraport z płycinami oraz gładkim gzymsikiem nad drzwiami do sali konferencyjnej. Zaplanowano również remont pomieszczeń gastronomicznych oraz toalet, naprawę instalacji elektrycznej oraz tapetowanie i malowanie pomieszczeń biurowych. Ponadto przedstawiono dwie propozycje dot. aranżacji pomieszczeń piwnicznych: współczesną (z uwzględnieniem faktu, iż piwnice pierwotnie posiadały najpewniej funkcję magazynową) oraz historyzującą (z wykonaniem m.in. polichromii oraz tapet). W parku zaplanowano przywrócenie nad bramą wjazdową na teren pałacowy napisu, który wg. przekazów umieścił tam Męciński „Ktoś tam sobie dumny z Puław i Tulczyna, a ja jestem kontent z mego Działoszyna”; naprawę alejek, wymianę fontanny, a także zakomponowanie nowych ławek, latarni oraz koszy w formie analogicznej do istniejących.

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi
ul. Piotrkowska 99, 90-425 Łódź, tel.: 42 631 78 92, fax: 42 630 17 83
e-mail: sekretariat@wuoz-lodz.pl
<https://www.wuoz-lodz.pl>

Administratorem danych osobowych jest Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.WUOZ.RODO lub pod numerem telefonu: 42 631 78 92.

Mając na uwadze powyższe oraz po przeanalizowaniu sprawy, ŁWKZ wstępnie pozytywnie opiniuje zamierzenie polegające na remoncie elewacji oraz wnętrza pałacu w Działoszynie, z zastrzeżeniami:

- I. Pozytywnie opiniuje się propozycję 1. dotyczącą aranżacji pomieszczeń piwnicznych. Negatywnie opiniuje się propozycję 2. ze względu na fakt, iż historycznie wnętrza piwniczne nie posiadały bogatego wyposażenia.
- II. Wymalowanie dekoracyjnych rozet wokół lamp na suficie pomieszczenia usytuowanego w ryzalicy, oraz wykonanie supraport z płycinami oraz gładkim gzymsikiem nad drzwiami do sali konferencyjnej jest możliwe w przypadku odtworzenia na podstawie materiałów archiwalnych rozwiązań, które historycznie miały miejsce w przedmiotowym pałacu. Nie należy iść w kierunku kreacji konserwatorskiej – w przypadku gdy ww. elementy się nie zachowały – zaleca się rezygnację z tego typu rozwiązań, ewentualnie zastosowanie elementów, które będą jednoznacznie współczesne – pozwalające odbiorcy na rozróżnienie elementów historycznych i współczesnych.
- III. Wykonanie iniekcji jest dopuszczalne wyłącznie w przypadku występowania fundamentów ceglanych – iniekcja jest niedopuszczalna, jeśli fundamenty są kamienne lub kamienno-ceglane.
- IV. Ostateczne stanowisko tut. organu co do planowanego remontu będzie zależało od zaproponowanych rozwiązań projektowych.
- V. Dobór kolorystyki, elementów takich jak posadzki, boazerie, obudowy grzejników, oprawy oświetlenia, stolarka drzwiowa etc. należy uzgodnić komisyjnie z przedstawicielem WUOZ.
- VI. W zakresie zakomponowania dodatkowych ławek, latarni oraz koszy dopuszcza się zastosowanie w nawiązaniu do istniejących o analogicznej formie.
- VII. W zakresie przywrócenia nad bramą wjazdową na teren pałacowy napisu, tut. organ nie zajmuje stanowiska do czasu uzupełnienia informacji o historycznych przesłankach, projektu napisu, materiałów wykonania i wizualizacji.

Ponadto ŁWKZ przedstawia następujące wytyczne konserwatorskie (w związku z art. 27 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840):

1. Należy przeprowadzić kwerendę archiwalną dla przedmiotowego budynku, która pozwoli na ewentualne odtworzenie brakujących, nieczytelnych lub zatraconych elementów.
2. Należy przyjąć zasadę zachowania, zabezpieczenia i utrwalenia oryginalnej substancji zabytkowej. Oznacza to, że naprawy, wzmocnienia bądź uzupełnienia zachowanych oryginalnych elementów można dokonać w zakresie wynikającym ze stanu zachowania.
3. Podstawą dla projektu budowlanego dla remontu budynku powinna być ekspertyza/opinia techniczna. Za generalną zasadę należy przyjąć zachowanie jak najwięcej z substancji zabytkowej, zaś ewentualne roboty polegające na wymianie elementów konstrukcyjnych powinny być podparte ww. ekspertyzą/opinią techniczną.
4. W przypadku brakujących elementów dekoracyjnych, należy dokonać ich rekonstrukcji na podstawie zachowanych elementów lub przeprowadzonej kwerendy archiwalnej; ważne jest odtworzenie cech historycznych zabytku, które uległy zniszczeniu lub wtórnym przekształceniom.
5. Widoczne na elewacjach pęknięcia i odspojenia najpewniej wynikają z obecności wilgoci, dlatego w pierwszej kolejności należy ustalić przyczynę zawilgocenia i wyeliminować lub znacznie ograniczyć jej działanie. W miejscach, w których występują zawilgocenie, zagrzybienie i zasolenie murów należy

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi
ul. Piotrkowska 99, 90-425 Łódź, tel.: 42 631 78 92, fax: 42 630 17 83
e-mail: sekretariat@wuoz-lodz.pl
<https://www.wuoz-lodz.pl>

Administratorem danych osobowych jest Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.WUOZ.RODO lub pod numerem telefonu: 42 631 78 92.

przeprowadzić odpowiednie działania polegające na ich osuszeniu, oczyszczeniu, odgrzybianiu i odsalaniu. Należy również rozważyć wykonanie izolacji przeciwwilgociowej oraz wymienić obecną opaskę wokół budynku na przepuszczalną.

6. Należy zweryfikować szczelność pokrycia dachowego i obróbek blacharskich, a w razie potrzeby dokonać niezbędnych napraw lub wymiany. W przypadku wymiany należy zastosować blachę ocynkowaną lub tytan-cynk, niedopuszczalne jest stosowanie materiałów PCV.
7. Wszystkie instalacje znajdujące się na elewacjach powinny zostać ukryte lub zlikwidowane.
8. W budynku miejscowo widoczne są pęknięcia. Należy zweryfikować, czy mają one charakter konstrukcyjny i w razie potrzeby należy wykonać niezbędne wzmocnienia.
9. Prace przy remoncie należy prowadzić z najwyższą starannością. Podczas remontu powinny zostać użyte specjalistyczne materiały o najwyższej jakości przeznaczone dla obiektów zabytkowych. Należy pamiętać, by zachować właściwą kolejność przy przeprowadzaniu badań, opracowań prac i robót budowlanych. Należy opracować i przedłożyć do tut. urzędu program prac konserwatorskich oraz projekt architektoniczno-budowlany, który będzie podstawą dla zajęcia ostatecznego stanowiska. ŁWKZ.

Zaznacza się, że przedmiotowa inwestycja znajduje się w kolizji ze stanowiskiem archeologicznym zewidencjonowanym w AZP 80-46/8 (zamek datowany na XVII w.) oraz przy zabytku wpisanym do rejestru. Zgodnie z art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840; dalej u.o.z.o.z.) rodzaj i zakres niezbędnych badań archeologicznych WKZ ustala w drodze decyzji. W celu uzyskania takiej decyzji należy wystąpić do ŁWKZ składając wniosek o określenie rodzaju i zakresu badań archeologicznych (wzór wniosku na stronie http://www.wuoz-lodz.pl/Stanowisko_ds_zabytkow_archeologicznych,14,34) wraz z wymaganymi załącznikami.

Ponadto Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków informuje, że zgodnie z art. 36 ustawy o z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2021 poz. 710 ze zm.) prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich oraz architektonicznych, a także podejmowania innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków wymaga uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Z upoważnienia Łódzkiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków

Anna Wróbel-Janiszewska

Naczelnik Wydziału Zabytków Nieruchomych

Otrzymują:

- Adresat
2. aa.

Sprawę prowadzi: Katarzyna Karwasik – Inspektor Wydział Zabytków Nieruchomych Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Łodzi, Tel. (42) 631 78 93

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi
ul. Piotrkowska 99, 90-425 Łódź, tel.: 42 631 78 92, fax: 42 630 17 83
e-mail: sekretariat@wuoz-lodz.pl
<https://www.wuoz-lodz.pl>

Administratorem danych osobowych jest Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.WUOZ.RODO lub pod numerem telefonu: 42 631 78 92.

